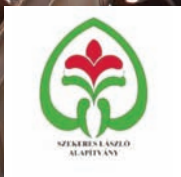

Fecske

Tartalmas év Bácsfeketehegyen

Sárlerázók épültek két helyszínen – Folyamatos volt a munka az infrastruktúra és a közterületek karbantartásán – Beszélgetés a helyi közösség titkárával

A helyi közösség a tavalyi évben is aktívan dolgozott, ám munkáját a járvány mellett más tényezők is befolyásolták. Juhász Attila, a bácsfeketehegyi helyi közösség titkára arról számolt be, hogy a karbantartások mellett új fejlesztésekre is sor került.

- Az elmúlt évünket nagyban befolyásolta, hogy folyamatban van a községi szennyvízhálózat fővezetékének kiépítése. Ez nagyban meghatározza, hogy hol tudunk munkálatokat végezni. Elmondható, hogy a fővezeték kiépítése felfordította a falu mindennapi életét. Ehhez alkalmazkodva jobbra a mellékutcákban igyekeztünk elvégezni azokat karbantartási munkálatokat, amelyekkel megóvjuk az szilárd útburkolatot a károktól. Gondolok itt az útpadka nyelésre az utcákban, valamint az esővíz elvezető árkok tisztításra. Emellett két helyszínen 180-200 méter teljesen új árkokat is kiástunk. Ezekben a munkákban a Komunál Közvállalat volt segítségünkre. Település szintjén szoros az együttműködés az áramszolgáltatóval és tavaly több, mint 10 közös akciót hajtottunk végre. A polgárok bejelentései alapján, az áramszolgáltató szakembereivel együttműködve elvégeztük a vezetékek közé belógó ágak kimetszését és eltakarítását. Ennek köszönhetően a viharos szelek falunkban nem okoztak komolyabb áramkiesést. Fontos megemlíteni, hogy 2021-ben az önkormányzattal és a tartományi mezőgazdasági titkársággal együttműködve két sárlerázó szakaszt építettünk ki, a Bolman utca és a Verbászi út végén. A gazdák itt járnak be a mezőgépekkel a faluba, és lerázóknak köszönhetően megakadályozzuk, hogy behordják a sarat a faluba – mondta el a titkár, majd hozzáfűzte, hogy azoknak a főbb utcáknak a végén is megcsinálják a sárlerázókat, ahol még nincs.

A 2021-es évben a helyi közösség átfogó közterület karbantartási munkálatokat végeztet a Komunál Közvállalattal közösen. Főként a központban és a nyári színpad körüli téren, valamint a nagy temetőben és elhagyatott utcarészekben, számolt be Juhász. A kereszteződésekben is elvégezték a szük-

séges munkát, hogy azok átláthatók legyenek. Igyekeztek javítani a falu infrastruktúráján és vizuális képén, fogalmazott, majd arról is szólt, hogy a település részt vesz egy IPA pályázaton, ami tavaly kezdődött.

- A HUSRB/1903/31/0066 számú IPA projektumot az önkormányzat közreműködésével Bácsfeketehegy pályázta le, testvértelepülésünkkel, Szankkal közösen. A pályázaton belül több cél is meg fog valósulni, többek között az Izida Anya- és Gyermekvédelmi Egyesület egy aszaló és szárító gépet fog kapni, amivel gyümölcsöt tudnak aszalni, illetve gyógy- és fűszernövényeket szárítani, csomagolni. A projekt keretében két okos padot fognak kihelyezni falunkban, valamint egyet-egyét Kishegyesen és Szeghegyen – mondta el a titkár, majd hozzáfűzte, hogy a projektumon belül több gyermekprogram is megvalósult, és az idén továbbiakat szerveznek.

Egy közösség életében fontosak a rendezvények, és szerencsére a tavalyi évben településünk főbb rendezvényeit meg tudták tartani. A helyi közösség főszervezőként vett részt a meggynapok megtartásában, valamint részt vettek a szüreti napok lebonyolításában is. Ez utóbbin a civil szervezetekkel és a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesülettel közösen dolgoztak. Ezek a rendezvények szép számú vendéget vonzottak, és reményeik szerint az idei évben is meg bírják tartani őket, fogalmazott Juhász.

Falugazdász hírek

Felhívom a gazdák figyelmét arra, hogy a 2021.11.08.-án érvénybe lépett határozat alapján az említett dátumtól kezdve Kishegyes községben közjegyző végzi a hitelesítést. Tehát a bérleti szerződéseket is közjegyző hitelesíti. Ezt a pozíciót Pustahija Zoran tölti be. Munkaideje hétfőtől péntekig tart, 9:00-17:00-ás munkaidővel. Irodája Kishegyesen, Fő utca 36 szám alatt található.

Felhívom a gazdák figyelmét arra is, hogy ahogy eddig is, továbbra is felkereshetik a falugazdász irodát segítségért kincstári ügyintézőkkel, gazdaságnyitással/felújítással, bérleti szerződések írásával, pályázatokkal kapcsolatban és egyéb mezőgazdaságot érintő dolgokkal is. A falugazdász szolgáltatásai ugyanis minden esetben INGYENESEK.

Ha kincstári papírok beszerzésével keresnének meg, amennyiben a kivonatok pénzbe kerülnek, ezen összeget ki kell fizetni (egy kivonat ára 107 dinár), de ezen felül egyéb költségek nincsenek. Igény szerint a kérelmeket eljuttatom, illetve a kivonatokat el is hozom a kincstárból.

Ügyfélfogadás:

Feketics: Hétfő, Szerda-Csütörtök 8:00-13:00

Kishegyes: Kedd, Péntek 8:00-13:00

Tel.: 069/55-65-626

Pályázati felhívás Földünk jelene és jövője

Április 22-én van a Föld napja. Ebből az alkalomból a Fecske faluújságunk rajz és irodalmi pályázatot hirdet meg. A rajz pályázatra beérkező munkákat négy kategóriába soroljuk: 1. ovisok, 2. általános iskolások, 3. középiskolások, 4. felnőtt korosztály. A pályázat témája egyszerűen a Földünk. Az irodalmi pályázatra a munkákat az utóbbi három kategóriából várjuk, Földünk jelene és jövője témára. A pályázat március 31-én

zárul. A legjobb munkák könyvtalomban részesülnek, valamint a Fecske újság folyamatosan megjelenteti a lap hasábjain. Eredményhirdetés a lapunk áprilisi számában lesz közzétéve. Az ovisok munkáit az óvónők gyűjtik be, akik-től a lapunk munkatársa veszi át, az általános iskolások átadhatják osztályfőnöküknek, vagy Szukola Bélának. Elektromos úton is lehet továbbítani a pályamunkákat a következő e-mail címre feketicsifecske@gmail.com

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

December 14-én a könyvtárban bemutattuk Krizsán Szilvia Klotyókémek című ifjúsági regényét. Az írónővel Virág Gábor beszélgetett. Felső osztályos általános iskolás vagy? A mindennapjaid hangulatát a bonyolult és változó érzések határozzák meg? Ezzel nem vagy egyedül. Ebben a könyvben megis-

merheted Farkas Zoét és társait, akik történetükkel felfejtik a barátság, az ellenség, a szerelem, a várakozás okozta szorongás több árnyalatát. A mozgalmas cselekmény, valamint Perišić Anna kiváló illusztrációi filmszerű jeleneteket teremtenek, ami a mai, digitális világ olvasója számára igen fontos mozzanat. Ha nem voltál jelen a könyvbemutatón, de szeretnéd elolvasni, kölcsönözd ki a könyvtárból.

Január 10-12 között téli szünidei foglalkozást szerveztünk a gyerekeknek. Az első napon átadtuk a 2021-es év Betűfaló játékanak díjait. A legtöbb pecsétet összegyűjtő gyerekek Nádi Teodóra, Fekete Dorka, Varkula Leon, Csordás Dorka és Varkula

Anna voltak. Elkészítettük az új pecsétgyűjtőket is, az idei évben is folytatódik játékunk, bárki csatlakozhat, egyedüli feltétel, hogy könyvtárunk tagja legyen. Minden elolvasott könyvvért, rendezvényen való közreműködésért, részvételért jár pecsét. 2. és 3. nap is jót játszottunk, activityztünk, kvízzjátékoztunk, de kézműveskedtünk is: kedden hógömbök készültek, szerdán pedig madáretetők.

Január 15-én bemutattuk a könyvtárban Német Klaudió A rebellis Csubela Ferenc című könyvét. A szerző beszélgetőpartnere Nagy Tibor történész volt. Csubela Ferenc politikai pályáját foglalja össze a kiadvány.

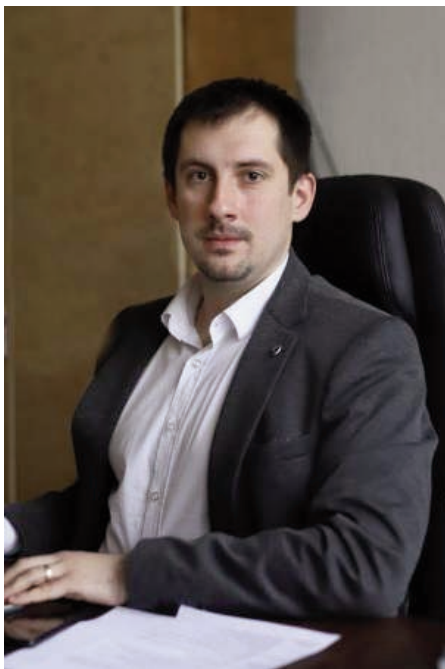
Természet világa - Kollár András kiállítása volt januárban a könyvtárban. Kollár András 11 éve foglalkozik festéssel, tagja a topolyai Ács József amatőr festők csoportjának. Akril, akvarell, pasztell és olaj technikával készült képei jó alapot adtak egy kihelyezett rajzórának. Kiss Natália rajztanárnő hozta el hozzánk az ötödik osztályosokat.

Továbbra is zajlanak a Ringató foglalkozások Borsodi Patyrek Orsolya vezetésével.

Kiírtuk az idei Podolszki József publicisztikai pályázatot is, várjuk a tehetséges bácsfeketehegyi írópalánták írásait is.

Tervek és elképzelések

*Játszóterek épülnek és kátyúzni fognak –
Beszélgetés Kishegyes község alpolgármesterével*

Projektumok szempontjából jól indult az év községünkben, máris több beruházáson folyik a munka, és egyéb aktualitások is vannak az önkormányzat berkeiben. Sándor István, Kishegyes község alpolgármestere arról számolt be, hogy több olyan fejlesztés, beruházás is megkezdődött az előző évben, ami az idei évet is magában fogja foglalni. Ilyen a szennyvízhálózat fővezetékének építése, a Potok víztározó tó feltöltése, valamint a szövetkezeti otthon rendezése Kishegyesen.

– Kishegyes központjában nagy léptékkal halad a szövetkezeti otthon átalakítása és a színházterem felújítása. Az ezek mellett helyet kapó központi tér kialakítása is megkezdődik az idén. A munkákat a helyi közösség koordinálja, de mivel önkormányzati tulajdonú épület, ezért mi is számot vezetünk róla. Az aktualitások kapcsán elmondható, hogy az év elején volt egy közbeszerzésünk a mezőőrszolgálat működésére. Egy olyan cég vette a kezébe a leszervezését, amely már más községekben is működik – mondta el az alpolgármester, majd azzal folytatta, hogy a közeljövőben a község új szemeteskocsikat fog kapni. Egy szemeteskocsiról és egy konténernek szállítására alkalmas járműről van szó, aminek köszönhetően a közvállalat bővíteni tudja a szolgáltatásait. Pl. nagy kapacitású szemetes konténernek tudnak kihelyezni az építkezésekhez, az iskolákhoz. Természetesen az önkormányzat már javában dolgo-

zik az év további részére vonatkozó terveken is. Sándor elmondta, hogy folyamatosan vannak tervek, és folyamatosan pályáznak, de idén olyan terveket is kilátásba helyeztek, amiket az önkormányzat önerőből tud megvalósítani.

– Januárban már pályáztunk a köztársaságnál, s most várjuk a tartományi pályázatokat, ahol szintén fogunk pályázni. Ezek mellett olyan terveken dolgozunk, amit meg tudunk valósítani Kishegyes község önkormányzatának költségvetéséből. Például 2019-ben Szeghegyen épült egy korszerű játszótér, és az önkormányzat már dolgozik rajta, hogy idén Kishegyesen és Bácsfeketehegyen is épüljön egy-egy hasonló. Ezt saját forrásból szeretnénk megvalósítani, és Kishegyes esetében már a helyszín is megvan. A Fő utcán a körforgalomnál kap helyet, ahol kamerával tudjuk megfigyelni, és körbe is lehet keríteni. Jelentős fejlesztést tervezünk a kishegyesi keleti temetőre vonatkozóan is, már folyik a munka a szükséges tervdokumentáción. Ezek ugyancsak nem többmillió nagyságrendű beruházások, amire pályázni kell, hanem olyan összegek, amit az önkormányzat megengedhet magának. Célunk egy tető kiépítése a kápolna előtt, hogy ne a tűző napsütésben vagy a zuhogó esőben történjenek a gyászszertartások. Emellett egy kisebb vizesblokkot is szeretnénk kiépíteni a keleti temetőben, hiszen a jelenlegi mellékhelyiség nem megfelelő – mondta el az alpolgármester, majd azzal folytatta, hogy az önkormányzat épületében az esketőterem melletti mellékhelyiségek is megújulnak. Közel 10 éves probléma, hogy nem áll rendelkezésre egy megfelelő toalett az esküvői szertartások vendégei és az ügyeiket intéző polgárok számára. A felújítási munka jelenleg is folyik, számolt be Sándor, majd azzal folytatta, hogy tavaly Kishegyesen és Bácsfeketehegyen nem volt kátyúzás, viszont Szeghegyen igen. Ezért kérni fogják, hogy az idén az előzetes felmérések alapján ezen a két településen is végezzék el ezt a munkát.

– A helyi közösségek feladata a járdajavítás, de szeretném, hogy ebbe az önkormányzat is besegítsen anyagilag. Számos olyan járda van, ahol annyira tönkrement a felső koptatóréteg, hogy a polgárok úgy érzik, mintha sóderon sétálnának – fogalmazott az alpolgármester, majd arról is szólt, hogy januárban két kérelem is érkezett az önkormányzathoz. Ezek önkormányzati tulajdonban lévő épületek felújítására vonatkoznak, és az egyiket a bácsfeketehegyi nyugdíjas-egyesület, a másikat pedig Nők Kishegyesi Fóruma adta át. Mindkét esetben eleget tesz a kérésnek az önkormányzat, és már kivitelező is járt a helyszínen, tudtuk meg Sándortól.

L.J.

Megújul Vajdaság legrégebbi református temploma

1785-ben Kunhegyesről, a Nagykunságból 963 lélek telepedett le a mai Bácsfeketehegyen, s először egy vályogból készült épület volt az Isten háza, a jelenlegi templom pedig később, 1802-ben épült meg, akkor is közösségi összefogással, hiszen akkortájt elsődlegesen iskolát meg templomot építettek maguknak a hívek, ez a kettő elsődleges fontosságú volt — foglalja össze a legrégebbi, 600 férőhelyes, vajdasági református templom történetét dióhéjban a lelkipásztor, és hozzáteszi, hosszú ideig a harmadik legnagyobb gyülekezet volt az egykori Jugoszlávia területén a bácsfeketehegyi reformátusság, mára pedig 1650 főre becsülik számát. Ennyit mutat a nyilvántartás az egyházfenntartási járulék befizetése alapján, pontos adatok azonban nincsenek, hiszen nagyon sokan elhaltak vagy kiköltöztek külföldre. Továbbra is az egyik legnagyobb közösségről beszélhetünk, ám sajnos messzeemenően nem vagyunk annyian, hogy ezt a templomot megtöltsük — mondja, ám máris hangsúlyozza,

egy-egy istentiszteleten átlagosan 80–120 hívő jelenik meg, ami jelen korunkban kimagaslóan jónak számít, hiszen a mai világban úgy érzi az ember — lehet, furcsán hangzik —, hogy pénzért mindent meg lehet vásárolni, és akkor talán kevesebb szükségünk van a Jóisten segítségére. Hozzáteszi, egy-egy nagyobb ünnep, karácsony, húsvét vagy konfirmálás alkalmával ennél jóval többen vannak.

— Ha meg is fogyatkoztunk, a bácsfeketehegyiek mégiscsak templomba járó emberek. Ha megnézzük a lakosság összetételét, és a magyar lakosságra szorítkozunk, elmondhatjuk, hogy itt majdnem mindenki református, tehát nagyon fontos ez a templom. A bácsfeketehegyiek ragaszkodnak a tradícióhoz, a hagyományokhoz — emeli ki, és kérésre elmeséli, hogy családjukban a református hit gyakorlásának megvannak a maga mérföldkövei. — Az én elődeim templomba járó emberek voltak, egyházi előjárók is voltak köztük, bár lelkész nem. Kora gyerekkorom óta jártam annak idején hittanórára, vasárnapi iskolába, templomba is elvittek a szüleim még akkor is, amikor olyan időket éltünk, hogy nem mindenki mehetett templomba. A lelkészi hivatást érett fejjel választottam, jogi pályára indultam, aztán menet közben rájöttem, hogy az nem nekem való, és jelentkeztem a teológiai tanulmányokra. Nem egy egyszeri megtérési folyamattal magyaráznom az én helyzetem, hiszen egyfajta folytonosság benne volt a mi vallásgyakorlatunkban, ezt így láttam az elődöktől is.

Rátérünk a templom felújítására, mely az anyaország kormányának támogatásával valósulhat meg — a bácsfeketehegyi református templom egyike Vajdaság huszonöt, a magyar templomfelújítási program keretében megszerződött templomának.

— Az épület renoválása egyébként három és fél évvel ezelőtt kezdődött, hiszen 2018-ban a templomkülsőt is felújítottuk, ugyancsak az anyaország hathatós támogatásával, 2020 végén a toronyóra szerkezetét cseréltettük ki, szintén ilyen forrásoknak köszönhetően, úgyhogy lassan, de biztosan a teljes templomunk megújul. Most a teljes belső munkálatok előtt állunk, amire évtizedek óta nem volt lehetőségünk. Korábban csak részleges felújítások

történtek, például 2002-ben önerőből lettek szigetelve a falak. A január 4-én megkezdődött munkálatok keretében megtörténik a falak komplett átmeszelése és átfestése, a belső faburkolatok teljes lecsiszolása, illetve átfestése, a plafonon lévő repedések betapasztása. Szeretnénk, hogy egy korszerű világítást kapjon a templomunk, és a hangosítását is jó lenne teljesen modernizálni. Önerőből is igyekszünk hozzájárulni a munkálatokhoz, valószínűleg szükség lesz arra, hogy gyülekezeti

mindenütt sikerült teljes mértékben megvalósítani, hiszen nagy a mesterhiány az építkezés területén.

— Igen, ezt különösen szeretnénk hangsúlyozni, hála Istennek olyan helyzetben vagyunk, hogy itt, Bácsfeketehegyén lehet találni munkaerőt. Helybeli magyar református felekezeti vállalkozók végzik nagy odaadással a templom felújítását, ez nekik is egy kihívás. Fiatalemberek vannak jó néhányan, úgyhogy nagy lelkesedéssel csinálják.

Bár az időjárási körülmények nem a legkedvezőbbek, a munkálatok megkezdődtek, és várhatóan legfeljebb három hónapon belül befejeződnek — addig az istentiszteleteket a szomszédos imateremben tartják meg. A felújítás befejeztével hálaadó istentiszteletet terveznek, mely egyúttal alkalmat adna a 220 éves jubileum megünneplésére is, hiszen ez egy fontos fordulópont a gyülekezet életében.

— Hálát és köszönetet érzek ezzel kapcsolatban. Huszonöt évvel ezelőtt megjelenttünk egy könyvet a bácsfeketehegy református egyházközség történetéről, A megtartó egyház

közadakozást hirdessünk meg, mert szeretnénk rendbe tenni még néhány dolgot, ha már itt benne vagyunk az építkezések folyamatában.

* A program meghirdetése és a támogatások odaítélése után — ettől teljesen függetlenül — egekbe szöktek az anyagköltségek és a munkadíjak, ez sok helyen okoz fejtörést. Önök is szembesültek ezzel a gonddal?

— Igen, az az igazság, hogy ez bennünket is derült égből villámcsapásként ért. Igyekeztünk idejében árajánlatot kérni, és akkor, amikor a presbitérium döntött arról, hogy kik lesznek a vállalkozók, előleget adni nekik, hogy abból legalább az anyagot meg lehessen venni. Nyilván kevesebbet tudunk megcsinálni ebből az összegből, mint amennyit eredetileg meg tudtunk volna, ez nyílt titok, mindenütt így van. Ezért is szeretnénk közadakozásból hozzatenni, ami tőlünk telik, hiszen ilyen lehetőség százévente egyszer van.

* Minden munkálatot helyi vállalkozók végeznek majd, Bácsfeketehegy ezzel is büszkélkedhet — igaz, ez része volt a pályázati kiírásnak, viszont nem

címmel. Nekem a templom ma is azt jelképezi, hogy megtartóereje van az itteni közösség számára. Ha templomot újítunk fel, akkor abból az látszik, hogy hosszú távú terveink vannak az itteni magyar reformátusság identitásának a megőrzését, illetve annak az átvállalását illetően, mert a templomnak ez is szerepe, hogy feltöltekezzünk lelkiekkel. 2021-ben 33 keresztelőnk volt — igaz, néhány a járvány miatt a megelőző évből halasztódott tavalyra —, 14 ifjú és 2 felnőtt, azaz összesen 16 személy konfirmált, továbbá 5 házasságkötés és 38 temetés volt Bácsfeketehegyén. Az idei évben, 2022-ben 19 konfirmandusunk lesz májusban, s erre a fogadalomtételre, amely a hatodik osztály végén történik, azok is hazajönnek, akik kimentek külföldre, mert bár nem itthon élnek, hagyatkoznak az ősi hajlékhoz és az itteni szokásokhoz — fejtette ki Orosz Attila, beszélgetésünket örömteli adatokkal zárva.

Szerző: Fehér Márta

Forrás: Hét Nap

Fényképezte: Lakatos János

A művelődési egyesület hírei

Februári írásunkban egyrészt a tavalyi év végén történt eseményeket dokumentáljuk, másrészt néhány gondolat erejéig a várható eseményekről is említést teszünk. Lássuk, mik voltak a 2021-es év utolsó hónapjának történései a kultúrotthon táján.

December 4-én került sor az Ízörző hétvégék V. összejövetelére, ahol fonott kalács készült Szombati Máriával és lányával, Fekete Máriával.

December 4-én a Kapaszkodó program VIII. állomását is megtartottuk. a Helyi Közösség felkérésére a falu karácsonyfájára készítették díszeket a gyerekek a környezettudatosság jegyében Gál Lídia, Horváth Renáta, Nagy Lengyel Anikó és Végső Barbara segítségével.

December 8-án a színházteremben szerveztük meg a helyi zenedei tagozat Diákkoncertjét. Felléptek a zongora és hegedű szakos tanulók.

December 11-én az önkormányzat szervezésében Karácsonyi hangulatú helyismereti vetélkedőre került sor a kultúrotthonban az IPA program keretében

December 18-án a művelődési egyesület Karácsonyváro műsorán fel léptek a szakosztályok: az 5 néptánc-csoport egy közös koreográfiával, a két népi ének csoport egy közös dalcsokorral, a Soma amatőr színtársulat ifjúsága egy verssel, a többi szakcsoport (két kis színjátzó csoport, tamburazenekar, versmondók) pedig a közös énekekben vett részt.

December 19-én történt meg a Rákóczi Szövetség iskolakezdési ösztöndíjátadója a magyar elsős diákok részére a kultúrotthonban.

December 20-án videófelvételeket készítettünk a Dalolni hívunk! – Kárpát-medencei ifjúsági népdal-versenyre Magyarországra. Szóló ének kategóriában nevezett: Nagy Zsóka és Krisztián Emese. Felkészítő: Sárközi Noémi. Videó: Simonyi Tamás.

December 23-án láthatták a gyerekek a Gyermekemisszió karácsonyi bábelőadását a színházteremben Jeges kaland címmel.

December 21-én a versmondó szakosztály egy karácsonyi alkalmi összeállítást mutatott be a szülőknek a kultúrotthonban, Szívekben legyen karácsony címmel. Felléptek: Hegyellai Tamara, Gál Lajos,

Szatmári Lili, Vajda Noa Pálma, Hajvert Janka, Faragó Petra, Búzás Edina, Varkula Anna, Kerekes Tamara. Felkészítő: Barta Júlia. Vendégelőadó: Sárközi Noémi (zongora).

December 21-én volt a Rákóczi Szövetség mesekönyveinek átadása az iskolaelőkészítősök számára.

December 28-án pedig a Zentai Magyar Kamaraszínház vendégszerepelt a színházteremben a Tündér Míra című mesejátékkal.

2022. januárja a pályázati elszámolások jegyében telt.

Február elején a Soma amatőr színtársulat két

meghívásnak tett eleget, a tavalyi előadást, a Kakuk Marcit játszották Ruzsán február 4-én, Tordán pedig február 5-én.

A közösségi eseményeket tekintve az idei évet is takaréklángon kezdjük a járvány miatt. Noha már hozzászokunk lassan, hogy tervezni nagyon nehéz, mégis megemlítenénk néhány tervezett eseményt, amelyekre a közeljövőben várjuk a közönséget.

Február második felében folytatjuk az Ízörző hétvégék sorozatot a Hungarikum pályázatunk keretében – amelynek célja: nagyanyáink receptjeinek és praktikáinak felelevenítése és megőrzése. A programhoz lehet csatlakozni, szívesen várunk mindenkit, aki szeretné megtanulni a hagyományos feketicsi konyha remekeit. Figyeljék a plakátokat, hamarosan jön a folytatás.

Az idei Podolszki-emléknapra készülében van egy

verses műsor, melyet a felnőtt versmondóink fognak bemutatni március 19-én a könyvtár által szervezett eseményen. Petőfi versek lesznek repertoáron. Fehér Farkas Hajnalka, Kormos Irén, Hajvert Ákos és Tóth Anita mellett Sárközi Noémi vesz részt ebben a produkcióban. Ez tehát a márciusi esemény.

Április 9-én, szombaton várható Póka Éva és társulata, a Szekér színház előadása: Krúdy Gyula: Az utolsó garabonciás c. műve, amely a Trianon 100. évfordulójára készült – de eddig nem tudták Vajdaságban bemutatni.

Áprilisban várjuk a kishegyesi táncosok meseelőadását, azaz táncelőadását, Mátyás király aranyszőrű báránya címmel. Az előadást a Cselefy néptáncsoport Anna- napokkor mutatta be, de a tájolás majd tavasszal indul – reméljük, mielőbb láthatjuk. A táncjátékot Patyere Csaba és Kovács Hanna készítette a felsős gyerekekkel, zenéjét az óbecsei Fokos zenekar szolgáltatta. Kicsik és nagyok figyelmébe egyaránt ajánljuk!

Távolabbi tervekben nem tudunk gondolkodni, azonban szeretnénk felvázolni, hogy a szakosztályok milyen találkozókra, szemlékre, fellépésekre készülnek idén – és hogy ezek nagyjából mikorra várhatóak. A szülők figyelmébe ajánljuk az alábbi tervezett dátumokat:

-váprilis 8-10-ig lesz a Százszorszép néptáncfesztivál Szegeden;

- április 23.: Szólj, síp, szólj! népi ének vetélkedő;

- május 7-8.: Gyermekszínjátszó Műhelytalálkozó;

- május 21.: Kőketánc;

- május 28.: Kálmány Lajos mesemondó verseny döntője;

- május 28.: Citera pendüljön, ének zendüljön – népzenei és énekes vetélkedő;

- június 18.: a művelődési egyesület évadzáró műsora;

- szeptember 10.: a jubileumi, 50. Szüreti napok.

A felsorolás a teljesség igénye nélkül készült, informatív jelleggel. Reméljük, hamarosan lecseng most már a járvány, és újra tudunk teljes létszámú csoportokkal próbálni, dolgozni. Hiszen lenne mire készülni.

Egyesületünket, működésünket és programjainkat támogatja: Kishegyes Község Önkormányzata, a Tartományi Oktatási Titkárság, a Tartományi Művelődési Titkárság, a Magyar Nemzeti Tanács, a Csoóri Sándor Alap, a Hungarikum Bizottság, és a Bethlen Gábor Alap.

Határokon átívelő szeretet

Hálás a szívünk, amiért december folyamán több alkalommal és helyszínen tudtunk foglalkozni a gyerekekkel a Gyermekmisszió keretében. Az adventi időszak már évek óta számunkra a karácsonyi előkészületekről és a karácsonyi történetről szól, melyet mind gazdagabban szeretnénk átadni a bácsfeketehegyi gyerekeknek. Így került sor három adventi hétvégén, hogy a karácsonyi történet előzményeivel és karácsonyi kézművességgel foglalkoztunk. Szívvel-lélelkel készülve az ünnepre, Jézus születésére.

Az új könyvtárba örömmel készítettük elő a „Karácsony együtt” című karácsonyi délutánt, melyet a Gyermekmisszió keretén belül több országban is megvalósítottak. Hálásak vagyunk, hogy részesei lehetünk ennek a nemzetközi programnak. A program után szeretetvendégséget szerveztünk, mely jó alkalom volt a beszélgetésre gyerekeknek, felnőtteknek. 2 csoportban 140 résztvevője volt a délutánnak.

A délután befejeztével a jelenlévő gyerekek között

kiosztottuk a Kecskeméti Református Egyházközség szeretetet-dobozait. A gyerekek nagy örömmel fogadták a személyre szóló ajándékokat és a kisebb testvéreknek is vihettek haza. Nagyon megható számunkra ez a gondoskodás, hogy ismeretlen gyermek és felnőtt kezek ilyen szeretettel készítenek csomagokat. Főleg a mostani, járvány időben fontos ez a bensőséges bizalom és öröm, hogy gondol ránk valaki! Hálás a szívünk, amiért részesei lehetünk ennek a határokon átívelő folyamatnak, és lehet a tizedik vagyok, aki a készítés, szállítás során megfogja azt a cipősdobozt, és mint utolsó láncszem a gyermek kezébe teszem. Majd örömmel írom a levelet, hogy célba ért az adomány, célba jutott a határokon átívelő szeretet-ajándék! December 23-án a bácsfeketehegyi színházteremben készítettünk karácsonyi bábelőadást Jeges kaland címen, melyre szintén hivatalos volt minden gyermek a faluból. Itt is sok fül hallhatta a karácsonyi örömhírt: Krisztus megszületett! Az előadás végén magyarországi, illetve Hollandiából érkezett szeretet-dobozokkal kedveskedtünk a gyerekeknek.

Halász Renáta

VAJON MIÉRT BETEGSZÜNK MEG?

Betegség, mint esély: február 11. a betegek világnapja
"Az elme minden betegség oka, míg a szív minden gyógyulás forrása."
Osho

Elgondolkodtunk-e már azon, hogy a betegség üzenet, melyet meg kell fejteni, a testi, lelki, szellemi fejlődésünk iránymutatója. Bár ellenségnek tekintjük, mely rombolja testünket-lelkünket, ha alaposabban átgondoljuk, lehetővé, világossá teszi számunkra, mit kell tennünk, hogy visszaálljon a belső harmóniánk. Épségünk. Felfogható figyelmeztető jelként, esélyként arra, hogy kiderítsük, mi nem működik az életünkben helyesen, mielőtt az komolyabb pusztítást vinne végbe a szervezetben. Ha elszalasztjuk a pillanatot, a kór tovább rongálja testünket, életünk rossz irányba fog fejlődni. A figyelemfelkeltés által válik a betegség eséllyé, ugyanis a szervezet veszélyeztetése esetén tünetekkel, később betegséggel jelez és figyelmeztet. A jelekre fel kell figyelni, érdemes időt szánnunk arra, hogy megfejtsük, mit is üzen a testünk, mert ha ezt elszalasztjuk, és csupán közérzetzavarként tekintünk rájuk, a kiváltó ok egyre több szervet fog megbetegíteni, károsítani.

Mi is akkor a betegség? Az élő szervezet olyan állapota, amelyben az életfolyamatok a normálistól eltérnek. Úgy is megfogalmazhatjuk, hogy az egészség ellentéte. Amikor felborul a testi-lelki-szellemi egyensúly, zavar áll be az egyén életfolyamataiban, ami tünetekkel jár, akadályozza a mindennapi tevékenységet, a közösségben való részvételt. "A betegség a sértődött lélek jajkiáltása", állítja P. Altenberg, ezért, a teljes gyógyulás érdekében azt is igen fontos kideríteni, hogy mi az, ami "megsértette" a lelket. Mi az, ami megjelenésével megszakítja életünk eddigi folyását, arra kényszerít bennünket, hogy figyelmet szenteljünk neki, mert belső erőink kizökkentek egyensúlyukból. Az egyensúly akkor áll vissza, ha a következő négy életterületen sikerül megteremteni a harmóniát: önmagunkkal, a természettel, embertársainkkal és a természetfelettel. Ha ez sikerül, akkor vissza lehet testi-lelki-szellemi szinten állítani az egészséget, az összehangolt, harmonikus működést. Ily módon sikerülhet a betegség kiváltó lelki okát feltárni, ami a valódi gyógyuláshoz elengedhetetlen.

A gondolatok, mint a probléma forrása. A gondolatok csendben születnek az elmében, a test

Egyre több kutatás bizonyítja: minden betegség visszavezethető valamilyen lelki okra

pedig az elme szolgálója, engedelmeskedik az elme parancsának. Negatív gondolatok a testet gyorsan megbetegítik, míg a hálás, szép gondolatok egészségbe, fiatalságba, szépségbe öltöztetik. Ezt talán semmi sem tudja szebben kifejezni, mint ez az indián tanmese a két farkasról: „Egy este az öreg cherokee indián két farkasról mesélt unokájának, melyek minden emberben harcolnak. Így szólt: "Fiam, a harcot két farkas vívja, mely mindegyikünkben benne lakozik: Az egyik a gonosz. Ő a harag, az irigység, a féltékenység, a gondok, a fájdalom, a mohóság, az arrogancia, az önsajnálát, a bűn, az előítéletek, a kisebbségi érzések, a hazugságok, az álszentség és az egó. A másik a jó. Ő a boldogság, a béke, a szeretet, a remény, a vidámság, az alázat, a jóság, a jóakarát, a rokonszenv, a nagylelkűség, az egyenesség, az együttérzés és a hit. "Az unoka pár percig eltűnődött nagyapja szavain, majd megkérdezte: "Melyik farkas nyer?" "Az öreg

indián ezt válaszolta: "Az, amelyiket táplálsz."

A betegség és az egészség is a gondolatokban gyökereznek. Gondolataink és érzéseink azok, amelyek megbetegítenek vagy meggyógyítanak. Beteges gondolatok, beteg testben fognak kifejezésre jutni. Gondoljunk csak az utóbbi időben eluralkodott félelemmel teli világra, hogy mennyi keserűséget, megbetegedést, tragédiát okozott környezetünkben. Aki túl sokat gondol egy betegsége, valamilyen

A negatív gondolatok kihatnak érzelmeinkre, de testünkre is.

betegségtől való félelemben él, az azt meg is fogja kapni. Az aggodalom hamar leépíti az egész testet, engedi, hogy a betegség eluralkodjon bennünk. A test egy érzékeny és képlékeny hangszer, amely hamar válaszol azokra a gondolatokra, melyek hatással vannak rá, és a gondolatok meghozzák saját ered-

Öngyógyítás. A pozitív gondolkodás képes meggyógyítani a testet.

ményüket, jót vagy rosszat, azoktól függően, hogy mi jár a fejünkben. A tiszta gondolatok, tiszta szokásokat hoznak létre és fordítva. Amíg fogalmainkat nem változtatjuk meg, például hiába változtatunk az étrendünkön, az nem elég az egészség megvédésének érdekében, mivel előbb a gondolatainkat kell tisztává

tenni. Testünk épsége érdekében igyekeznünk kell folyamatosan építő gondolatokat őrizni tudatunkban. Közben nem szabad megfélemednünk arról sem, hogy helyesen lélegezzünk, egészségesen táplálkozunk, minél hatékonyabban őrizzük meg magunkat a környezeti ártalmaktól (pl. az elektroszmogtól), tudjuk eredményesen kezelni a napi stresszeinket, a túlságosan zaklatott életet. Ezzel tudjuk leghatékonyabban az életünk energiáját magunk hasznára fordítani. "Mindannyiunk számára eljött az idő, hogy felismerjük: a betegségek okait nem a testben, hanem sokkal inkább a szellemben és a lélekben kell keresnünk!" javasolja K. Tepperwein.

Gondoljunk csak a magas vérnyomás lelki okaira, melytől az ország kb. 50%-a szenved. A vér az életet szimbolizálja, az érfal pedig a gátat képezi, amelyen belül az életnek áramolnia kell. Aki nem képes beleilleszkedni e gátak közé, tudata, gondolatai folytán tele van felfokozott tettvágygal, úgy érzi csak akkor értékes ember, ha minél több feladatot végez el, megnő a vérnyomása. Aki mindenkinek igyekszik megfelelni, és minden elvárást teljesíteni akar, idővel megbetegszik. Az ilyen egyén érzelmeit elfojtja, lelkileg nem elég rugalmas, magában hordozza a világ baját, az élet konfliktusai túl sok feszültséget okoznak számára. A szervezet ezt egyedül a vérnyomás emelésével képes végrehajtani. Amennyiben a felsorolt okokat sikerülne megoldani, a konfliktusok okát megtalálni, a magas vérnyomás lelki okai is okafogyottá válnának, megszűnne a betegség, a szervezet önmaga helyreállítaná az egészséget.

Végezetül álljon itt Garjajev gondolata: "Az embernek magasabb szellemi szintre kell emelkednie, hogy mentálisan meg tudja védeni magát, létre kell hoznia egy mentális burkot, rá kell vennie a szervezetét arra, hogy „védelmi” üzemmódba működjön. Sejtjeinket megtaníthatjuk arra, hogy ne fogadják be, vagy vezessék át inaktív állapotba azt az információt, hiszen az ember tudata képes befolyásolni ezeket az egészségtelen gondolatokat."

Dr. Kasza Bálint
Nyugalmazott családorvos

AZ EGÉSZSÉG A LEGNAGYOBB KINCS

- *Micimackó! Mi van, ha egyszer elkövetkezik egy olyan nap, amikor el kell válnunk?*
 – *Ha együtt válhatunk el, akkor semmi kifogásom ellene.*
 – *Na igen-igen, úgy könnyű. De... ha nem lennénk együtt? Hogyha én máshol lennék?*
 – *Jajj... de nem lehetsz máshol, hiszen nélküled egészen elvesznék. Kinek szólnék egy olyan bizonyos holnapon, amikor épp nem vagyok elég erős, vagy elég bátor?*
 – *Hát tulajdonképpen...*
 – *És kitől kérnék tanácsot, amikor nem tudnám, hogy merre tovább?*
 – *Micimackó, mi van, ha mégis?*
 – *Mégsem, az nem fordulhat elő... Ha mégis eljön az idő, amikor nem leszünk együtt, akkor nagyon fontos, hogy megjegyezz valamit!*
 – *Mi az a fontos megjegyezni való?*
 – *Hogy bátrabb vagy, mint hiszed, erősebb vagy, mint sejtet és okosabb, mint véled. De a legfontosabb az, hogy ha el kell válnunk, én akkor is mindig veled leszek... veled leszek!*
 (Ismeretlen szerző)

Napokon át kerestem azt a mondatba formálható gondolatot, amellyel ebben a számomra, és családom számára igen nehéz időben útnak indíthattam volna az egészséges életmóddal kapcsolatos írásomat a bácsfeketehegy-i Fecske falulap 2022 februári számában. Kerestem, de nem találtam, majd néhány napja az interneten elébem lépett a fenti idézet. Elébem lépett, mondhatnám váratlanul rám tört, és megfogott.

Január 20-án minden megváltozott az életemben. Egyetlen szeretett feleségem reggel még felhívott telefonon a nagybecskereki Szent János Kórházból, és elmondta mit vigyek neki aznap este. Éreztem, hogy nem azért hívott, egyszerűen csak halani akarta a hangomat. Negyvennyolc év házasság után utoljára. Aznap délben, álmában csendes megpihent a szíve, elaludt, és a minden élők útján előrement Teremtőnkhez. Sohasem beszélünk arról mi lesz, ha majd egyikünknek menni kell. Nem volt

téma, mert éreztük, hogy aki marad, az beépítve önmagába tovább viszi párja vágyait, terveit. Ez nem is lehet másképpen, hiszen csak azt tudjuk békésen elengedni, akiről biztosan tudjuk, hogy mindörökké velünk marad gondolatainkban, tetteinkben, közös céljainkban.

Az utóbbi időben gyakran hallgatom a részemről igen tisztelt Bagdy Emőke (1941-) szakpszichológus, professor emerita előadásait az interneten, és a napokban rátaláltam a következő, úgy érzem rám is szabott, gondolataira: „A pszichológia ma már tudja: akkor ér véget a gyász időszaka, az elengedés folyamata, amikor az ember azt veszi észre magán, hogy valamit pont úgy csinál, ahogy a számára fontos, általa elveszített személy annak idején, és ráeszmél arra, hogy egy darabkát belőle beépített az énjébe. Őt már nem kapja vissza, de valamit belőle mégis megőrizhet a haláláig. Így folyamatosan össze vagyunk kötve mindazokkal, akiket valaha szerettünk, mert a lelkünkben ott van az emléküik, és a viselkedésünkben néhány motívum, amiről tán magunk se tudunk, mert nem tudatosítottuk ezeket. De ha megfigyeljük, rájöhettünk, hogy mit támasztottunk fel azokból, akiket elveszítettünk és megsirattunk.”

Menni kell tovább, és menni is fogok. Az unokáimnak megígértem, hogy ott leszek a lakodal-mukban, és leendő gyermekeik, a Bácsfeketehegy-en kertészkedő dédunokáim - dédunokáink keresztelőjében. Rajtam nem fog múlni, és bízom abban, hogy Megváltónknak is tetszik a fogadalmam.

Mindennapi (kovászos) kenyérünk

Ideillő témaként elmondom, hogy életmód-váltásom keretében az utóbbi néhány évben megpróbáltam elsajátítani a házikenyér sütésének fortélyait. Élesztővel készített kenyérral sohasem próbálkoztam, a szódabikarbónával készített kenyereim nem nyerték el a tetszésemet, de ezzel szemben úgy érzem, hogy sikerült elég jól begyakorolnom a kovászos kenyér sütését.

Hitvalló őseink eledeléhez, a természetes kovással készült kenyérhez, nem kell más mint víz, liszt és só. A kovász természetes módon ízesíti és tartósítja a kenyeret, melynek jellegzetes íze nemcsak gyermekkorunk ízeit hozza vissza, de a lassú fermentációs folyamatnak köszönhetően egészségessé is teszi mindennapi kenyерünket.

A kovászt az emberiség több ezer év óta ismeri és használja kenyérsütéshez. A múltban az asszonyok a kovászt nagy becsben tartották, sőt a házasulandó

lányok ezt vitték magukkal az új házba. A kovászt főleg leszáritott formában tárolták lenvászon zsákokban, majd amikor kellett, vízzel feloldva használták. A kovász víz és liszt keveréke, melyben savas folyamatok indulnak el. A buborékosodással járó folyamat során a környezetünkben, velünk egy fedél alatt élő mikroorganizmusok összessége egymással kölcsönhatásba lép, miközben tejsav és ecetsav képződik. Emiatt van a kovásznak kellemesen savanykás illata. A kovász egy olyan élő dolog, amely a lisztből és a közvetlen környezetéből veszi fel a különböző baktériumokat és vadélesztő gombákat, ezért nincs két egyforma ízű kovász.

A kovász a tésztát lazítja, buborékosá és kellemesen savanykás ízűvé teszi. Természetesen tartósítja a kenyeret és péksüteményt a benne keletkező ecetsavnak köszönhetően, így az több nap után is ugyanolyan finom, rugalmas és ízletes marad.

A legújabb tanulmányok eredményei megegyeznek az ősi tanításokkal: a kovászos kenyér fogyasztása kedvezőbb az emberi test számára, mint az élesztős kenyér fogyasztása. A kovászos kenyerek a hosszú érési idő alatt lebontják a szénhidrátokat, így az ilyen

kenyér vagy pékáru nem emeli meg hirtelen a vércukor szintet. A kovász és a „jó” baktériumok elő emésztik a keményítőt (glutént) a kenyérben így azoknak, akik emésztési problémákkal küzdenek (irritábilis bél szindróma, lisztérzékenység egyes fajtái), könnyebb megemészteni a kovászos kenyereket. Ráadásul a kovászos kenyerekhez nem szükséges semmilyen adalékanyagot adni, így nem terheljük szervezetünket fölösleges, sok esetben mérgező anyagokkal.

Az igazi kovászhoz nem kell más mint víz, liszt, saját konyha, és egy kis türelem. Bárki elkészítheti otthon kb. 7 nap alatt:

1. nap: Mérjük ki 30 g lisztet a befőttes üvegbe és ugyanennyi vizet. Keverjük össze, majd tegyük rá a csavaros fedőt, de azt ne csavarjuk rá. Természetesen csatos üveget is használhatunk, a lényeg az, hogy a leendő kovásznkat meg tudják látogatni a konyhánk levegőjében meghonosodott, barátságos élesztőgombák.

2. nap: 24 óra elteltével ismét tegyük az üvegbe 30 g lisztet és 30 g vizet, keverjük össze a korábbi adaggal, és zárjuk le lazán.

3. nap: Ekkor már láthatunk apró buborékokat a kovásznkban és kissé savanykásabb lehet az illata. Vegyünk ki a kovászból annyit, hogy kb. 50 g maradjon, majd a 3. nap végezzük el az „etetést” kétszer, 12 óra eltéréssel, de most 50-50 g liszttel és vízzel.

4-7.nap: Ismételjük az etetéseket napi 2x. Könnyebb, ha mindig reggel és este végezzük az etetést fix időpontban. A kovászt, amit kiveszünk az üvegből, egyelőre dobjuk ki - később majd süssük el.

8. nap: Kovásznk a 8. napra kellemesen savanykás ízű, barnás színű, buborékos kell, hogy legyen. Ekkor megkezdhetjük vele a sütést.

A kovásznk etetés után 8-12 órával a legaktívabb. Ezt onnan ismerjük fel, hogy felbugyog, térfogata megnő. Ha túl van az aktív időszakon, akkor térfogata visszaesik, lecsendesedik. Ezért ideálisan 8-12 órával előbb etessük meg, mielőtt használni szeretnénk.

Nem titkolom, hogy a kovászról, és annak elkészítéséről szóló fenti szöveget az interneten található leírásokból ollóztam össze. Én is ilyen információk alapján készítettem el két éve a saját, Matyi névre hallgató kovásznkat. Matyi nálunk családtag

lett, a konyhában trónol, figyeli a történéseket, és minden reggel elvárja, hogy friss liszttel, és langyos vízzel etessük és itassuk.

Hetente általában egy alkalommal szoktam kenyeret sütni. Mivel nincs dagasztógémem, fakanállal szoktam bedagasztani a 2-3 kilogramm lisztből készített kenyérnekvaló tésztát. A kovászos kenyér sütéséből nem szoktam tudományt csinálni, nem ismerem, és nem is használom a tapasztalt kovászos mesterek szakkifejezéseit, csak egyszerűen megpróbálok biztonságosan ízletes, és egészséges mindennapit készíteni a család asztalára.

Nálunk a családban hagyománnyá vált, hogy kenyérsütéskor tejfeles-fokhagymás lángos is készül a tűzhely sütőjében. Elmondhatom, hogy ez is na-

gyon egészséges és laktató étel, az unokáink egyik kedvence.

Az unokáknak szánt heti kovászos kenyér készítését általában csütörtök reggel szoktam kezdeni a kovász megetetésével. Ezúttal Matyi kovász annyi lisztet kap reggelire, amennyi kenyértésztát tervezek készíteni. Magyarán ez azt jelenti, hogy ha pl. két kilogramm lisztből készül a tészta, akkor nyolc púpos evőkanál liszttel kezdem aznap reggel a kovász felkészítését. A továbbiakban bemutatom a kenyerem általam kikísérletezett, és bevált receptjét.

Egy kilogramm lisztből készült kovászos kenyértészta hozzávalói: egy kilogramm liszt, kb. hét deciliter langyos víz, négy teli evőkanál kovász, és négy

teáskanál só. A víz mennyisége függ a liszt minőségétől. Általában T 500-as búzalisztet szoktam használni, alkalomadtán kis mennyiségű hozzáadott sikérrel szoktam felerősíteni a gyengébb minőségűnek bizonyuló alapanyagot.

Elkészítés:

1. A lisztet csütörtök délután átszitálom, és fakanállal mintegy hét deci vízzel jó állagú tésztává keverem. A lényeg az, hogy az így összeállított tésztában ne maradjon eldolgozatlan liszt, az állaga pedig minél keményebb, de fakanállal még kezelhető legyen. A dagasztás egyszerűsítése érdekében, a receptekben található leírások többségétől eltekintve, én a vízben azonnal feloldom a négy teáskanál sót is, majd az elkészült tésztát letakarva langyos helyen,

vagy a napon kb. egy órán át pihentetem.

2. Legkevesebb egy óra elteltével tésztához hozzáadom a négy teli evőkanál, vagy ettől valamennyivel több kovászt. Összedolgozom a tésztával, és letakarva langyos helyen vagy napon újra kb. egy órán át pihentetem. A tészta, és a kovász összekeverése a fizikailag legnehezebb része a tésztakészítésnek, én fakanállal mintegy száz fordítással szoktam kellő állagúvá varázsolni az egyre inkább meglevenedő ételt.

3. A megkelt, gyakran buborékos tésztát, a minimum egy óra kelesztés után, az edényből

kifordítom – kikaparom a belisztezett asztallapra. Ez igen macerás folyamat mivel a tészta ilyenkor igencsak ragaszkodik az edény falához, és a kezemhez. Az asztallapon a kifordított tésztát lisztes kézzel finoman széthúzom, majd meghajtogatom. A meghajtogatás menete: jobbról, és balról behajtom - összehajtom, majd pedig fentről és lentől is behajtom – összehajtom a tésztát. Az összehajtott tésztát kézzel tetszetős, szép kerek formájúvá paskolom, majd hidegen sajtolt étolajjal kiolajozott edénybe teszem. A letakart élő tésztát kb. fél órára langyos helyen, vagy a napon pihentetem.

4. A hajtogatást legalább fél órás időközökben, lisztezett kézzel, lisztezett asztalon még kétszer, eset-

leg háromszor megismétlem. Minél többször meghajtogatjuk a tésztát annál buborékosabb, finomabb állagú lesz a kenyérünk.

5. Az utolsó hajtogatás után kb. egy óra pihentetés következik, majd nekilátok a kenyerek, illetve a lángosok formázásnak. A formázás menete: Hidegen sajtolt, minőségi olajjal kikenem az edények belsejét, amelyben pihentetni és sütni fogom a kenyeret, illetve a lángost. Legelőször a tervezett súlyra kimérem a lángosokhoz szükséges tészta adagokat. Egy lángosokhoz én 30-40 deka tésztát szoktam használni.

A megmaradt kenyértésztát kb. 1-1,5 kilogrammos adagokra osztom. Az élő tésztát négyzet alakúra finoman széthúzom – szétnyomkodom, majd vigyázva, hogy a benne levő buborékokat minél kevésbé bolygassam, jobbról és balról összehajtom. Ezt követően megfogom a tészta két felső sarkát, keresztbe összefordítom őket, majd finoman magam fele haladva feltekerem a tésztát. A feltekert tésztát lisztezett kézzel formásra paskolom, és berakom a beolajozott

sütőedénybe. A kenyér annál finomabb, és még jóval egészségesebb, valamint szebb lesz, amennyiben az általában már késő este megformázott kenyeret sütés előtt egy-két éjszakán át letakarva pihentetem - kelesztem. Télen általában a hideg éléskamrában két éjszakán át (csütörtök estétől szombat reggelig) pihentetem a tésztát. Nyáron az éléskamrában csak egy éjszakán át szoktam pihentetni a tésztát mivel a nem elég hűvös helyiségben a tészta hajlamos arra, hogy kidagad - kifolyik a sütőedényből. A tészta pihentetését, ha van rá helyünk, a hűtőszekrényben is megoldhatjuk, ebben az esetben akár három estén át is javíthatjuk a tészta minőségét.

6. Szombat reggel bekapcsolom, és 240-250 fokra állítom a sütő hőmérsékletét, majd a sütő aljába egy lábasban vizet teszek párologtatni. A sütőedényben megformázott, és pihentetett kenyeret éles késsel - borotvapengével bevágom – kidíszítem, és berakom sülni a sütő középső rácsára.

7. A kenyeret 240-250 fokon, az áramerősség függvényében, kb. 15 - 20 percig sütöm, majd a hőmérsékletet leveszem 200-210 fokra és még 10 -15 percig sütöm. Szükség esetén a sütés vége fele a kenyerek felső részét alufólia takarással védem a túlzott hőtől. A megsült kenyeret kiviszem a sütőből, vizes ecsettel kissé megmosdatom, hogy még fényesebb legyen. A kenyér akkor sült át teljesen, ha az alja is szép barna színűvé vált, megkopogtatva szép kongó hangot ad.

Én így készítem a kovászos kenyeret. Ez természetesen alaprecept, amelyet az interneten fellelhető receptek, saját gyakorlatunk, és ízlésünk alapján bátran módosíthatunk. Minden érdeklődőnek jó sütkérezést kívánok, ha kérdés van arra, ha tudok, szívesen válaszolok, és ha igény van rá indító kovászt is tudok ajándékozni.

Végezetül ezúttal is mindenkinek megvalósítható célként jó egészséget, minden jót kívánok. Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk az egészségünkre, mert az egészségünkben csak egy van!

Pál Károly

Jó újborok, ígéretes évkezdés

Tavaly kevesebb bor lett, de a minőségük kiváló – A szőlőtőkék jó állapotban vannak, jó termés ígérkezik – A boreladás fellendülésében bíznak a termelők

Elmondható, hogy helyi boraink jó híre töretlen, de ennek ellenére a járványhelyzet a borfogyasztásra is rányomta a bélyegét. A gazdák megérezték a kereslet csökkenését, de bíznak benne, hogy javulni fog a helyzet. A bizakodásra okot ad, hogy a tavalyi évjárat magas minőséget képvisel, mondta el Fekete Andor borász.

– Tavaly valamelyest kevesebbet termelt a szőlő, mint egy átlagos évben, aminek az az oka, hogy virágzás környékén volt egy hidegebb, csapadékos időszak, és nem tudtak megkötni a virágok. Viszont a minőség meghálálta magát, hiszen nagyon szép évjáratot tudunk magunk mögött. Gyakorlatilag az utóbbi öt évben nagyon kedvezett nekünk az időjárás, tavaly is ezért születhetett nagyon szép évjárat. A borokat a pincében már többször lefejtettük, így elmondható, hogy letisztultak, és fogyasztható állapotban vannak. Igaz, vannak még olyan fajták, amelyeknek még érniük kell, mint például a vörösborok, de a rozé és a fehérborok már nagyon szép alakjukat mutatják. Részt vettünk a temerini Vince-napi borversenyen, ahonnan a rozénk aranyérmet hozott haza. Ez is igazolja elégedettségünket a minőséggel – mondta el a borász, majd azzal folytatta, hogy a tavalyi év inkább a kék szőlőknek kedvezett, épp ezért a vörösborokhoz is nagy reményeket fűznek. A fehér és a rozé borok már kaphatók a Fekete-pincészetben, az új vörös borokra még várni kell, viszont a vörösborkedvelők a 2020-as évjáratú borok közül válogathatnak.

A közelmúltban volt Vince-nap, amikor a szőlővessző állapota alapján a gazdák megjósolják az idei termést. A bácsfeketehegyi szőlősökben egyelőre jó állapotba vannak a tőkék, tudtuk meg Andortól.

– A Vince-nap számunkra nagy jelentőséggel bír, ilyenkor szoktuk az ültetvényeket átvizsgálni, hogy

hogyan vészelték át a telet. Eddig nem volt komoly fagy, így fagykár sem történt a szőlőkben. Reméljük, hogy ez így is marad, mert az elmúlt évek tapasztalata, hogy a tél átcsúszott februárra és márciusra. Az időjárás előrejelzések nem jósolnak komolyabb lehűlést februárra, bizakodunk benne, hogy ez így is lesz. Ez azt jelenti, hogy hamarosan megkezdhetjük a metszést a szőlőben. Reméljük, hogy az elmúlt évek jó évjárata az idén is visszaköszön, és jó bort tudunk készíteni – számolt a borász.

Az időjárás tehát eddig nem volt negatív hatással a szőlőkre, viszont a Covid az elmúlt két évben igen csak befolyásolta a boreladást. Andor reméli, hogy az idei év végre igazi fellendülést hoz.

– Abban reménykedem, hogy a világ minél hamarabb kilábal ebből a helyzetből. Amikor beütött a ménkű, akkor az a borfogyasztásra is rányomta a bélyegét. Nem voltak események, sem magánjellegűek, sem közösségiek, és ennek hiányában a borfogyasztás is megcsappant. Ahogy bevezették az enyhítéseket, az rögtön meglátszott a borfogyasztáson is. Újból megindult az élet, és az emberek több bort fogyasztottak. Abban reménykedünk, hogy az idén talán a végére jutunk ennek a helyzetnek, és a borfogyasztás is visszakerül a régi kerékvágásába – fogalmazott Fekete.

L.J.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A Márinapról

Egy névnap a többi között, mivel a lakosság között több Mária nevű is van, így a Tiszteletes Úr az Istentiszteleten gratulált is nekik, mivel vasárnapra esett, stb., stb., ez lenne egy halandzsa, de valahogy eddig falunk e történelmi napjáról nem volt tárgyalva, így, gondolom, megérdemel egy kis helyet, gondolkodást. Nagyanyám is Mári(a) volt, de mint tudjuk, nem tősgyökeres lakosa vagyok falunknak, Ő nem volt ide valósi. Meg akartam ünnepelni az összes névnapját egy esztendőben, akár csak egy csokival is, de így is a jóakarát majdnem groteszk csúfolódásba fajult. Szerencsére nem, így lett, jót szórakoztunk.

A kisokos szerint a következő dátumokon található e névnap:

1.1.,1.23.,2.2.,2.11.,3.3.,3.25.,4.2.,4.7.,4.8.,4.26.,5.8.,5.24.,5.29.,5.31.,6.15.,7.2.,7.6.,7.7.,7.16.,7.17.,7.22.,8.2.,8.5.,8.9.,8.15.*,8.16.,8.22.,9.8.*,9.12.*,9.15.,9.19.,9.22.,9.24.,10.3.,10.6.,10.7.,10.8.,10.11.,10.22.,10.24.,11.1.,11.27.,12.8.*,12.15.,12.18.

(megjegyzés az első szám hónapot, a második, napot jelent, magyar helyesírás szerint)

Ha jól számolom, 45 Mária nap van, igaz benne a mienk is, ami már haladás, mivel, hogy még itt a faluban nyomtatott, vagy akár más Délvidéki református naptárban sincs mindig/sokszor megemlítve. (Nem baj, csak hát..., meg azt, és úgy kell csinálni, ahogy fizetnek érte...)

A katolikusoknál, Boldogasszony cím alatt fut eme ünnepnap, lássuk itt mit és mennyit találtunk:

Gyertyaszentelő 2.11., Gyümölcsoltó 3.25., Úti 5.24.,Sarlós 7.2., Havas 8.5., Nagy 8.15., Kis 9.8., Nem jegyeztem a Lourdes-i és Fatima-ikat, mert inkább ellene dolgozna a cikknek, de megjegyezném, hogy a Havasboldogasszony, aki még ismert, mint Tekijai Szűzanya, a jégesőtől is megvéd. (Tapasztaltam)

Az előző fejezetben a Boldogasszonyt jelent. Az ortodox, vagy közismerten pravoszláv testvéreinknél az Úrban, megtalálható az összes említett ünnepek, és még sokkal több, mivel Ők maguk avatnak és kiáltanak ki szenteket, a saját kritikájuk és törvényeik szerint. Ami azonos, csak 13 nappal később a

Juliánus naptár szerint. (Ebbe nem illik, de nem is szabad beleszólni, de a mienket se bántsák...)

A mi Márinapunknak eredetét, történetét, nem tudtam megtalálni, ezért csak azt írom, hogy van és a mienk. Kész.

Mi bajom van e téli nappal? Nekem, semmi, de a falunak ez egy fájdalmas történelmi napja, amit ma már tisztességesen megemlíthetnénk, nem avval törődve, hogy ki-mit szól miatta. Mi történt 1848/49 forrongó idejében? Kinek, miben, mikor, miért volt, van, lesz igaza. Igen pont így, mert a téma része a történelemnek, a történelmet, meg mindig mindenki a saját „igaza” szerint a saját szemszögéből és szükségletei szerint magyarázza. Ebben a témában ez az egyetlen igazság.

Az, hogy megtámadtak bennünket a szenttamási szerbek és el kellett „szaladni” egészen Kiskunhalasra, igaz, hogy a mai evangélikus templomnál, holtan találták akkori lelkészüket tiszt. Berhidai Keresztes Józsefet. Így kimaradtak a hegyesi csatából, nem porolhatták el az áruló Jellasics báró kaftánjának hátsó fertályát, meg még több más dologból. Azóta közben a feketicsiek morfondíroztak olyan fontos kérdésekben, hogy Ferenc Jóskának minek kell az a töménytelen kő Boszniában, meg, hogy mit keresnek ők biciklivel a Donkanyarban. Ilyen, „időnk” politikailag, mint ma, még talán amióta az okosok görbítik a holdvilágot, nem volt, csak értsük meg, és tudjunk vele élni, mert sokan nem tudják, hogy ez nekik is jó.

Ma, ha úgy vendéglátó iparosán szolgálnák fel a politikát, hát valahogy így nézne ki.

Klasszikusan az asztalon, valamilyen ropogtatni valóként ott várna a menekült probléma nem emberbarát megoldásának kínálata.

Aperitifként, ami lehet a tömény „cefrén” kívül savanya langyos sör is (az ízlések különböznek) a mindenáron nem törvényesen liberalizálható törvényeket a torkunkon leküldeni, de hát ahhoz kicsit máshogy kellene hozzáállniuk, mivel, nem akarjuk magunkat hátulgombolósoknak titulálni.

Az előétel, a sajtó szabadsága lenne, ami megvan, de szerintük ha éppen nem, azt kellene alatta érteni, hogy a más igazságát kell elfogadni, ami meg sem

közelíti a reális tényállásokat, mint egyedüli igazat. A leves, most az energiaválság alatt, a palagáz és a természetes foszilis alapú szénhidrogének közötti harc, amit a nyugati politikát formáló pénzügyi valakik nem logikus magyarázatai alapján, nem tudjuk megérteni. A főétel, pedig az infláció, ami csak a gazdagoknak hoz hasznot, de sajnos idővel őket is tönkre teszi, de náluk csak a szomszéd tehenének az elhullása a fontos, a sajátjukkal akkor sem fognak törődni, ha tízszer nagyobb lesz. Majd más kártalanítja őket. Az egész alatt természetesen a megfelelő ital felszolgálása lenne az egész koronája, ha nem az egésznek a megkoronázása lenne az orosz ukrán viszály. Ja, az oroszok, nem is foglalkoznak az ukránokkal, csak a saját határukat vigyázzák, de ezt sajnos senki sem hiszi el, mert régen másmilyenek voltak. Mellékesen a mostani amcsi elnök fiának ott van egy csomó érdekeltsége. Lehet, hogy úgy akarják megmenteni, mint Vietnámot meg Afganisztánt, hogy a biztosító fizessen az így elvesztett értéktelen bővíkért. Az amerikai elnök már ki is akarta menteni az ukrán elnököt, hogy majd támadnak az oroszok, meneküljön, de ő megtagadva ezt azt mondta, hogy

nem fognak támadni, ő marad. Ha valahol más égitesten játszódna le ez a dolog, ahova a gazdagok a világ „vége” előtt akarnak menekülni, mosolyogva figyelném ezt a szappanopera szerű jelenséget, de most kicsit félek, hogy nem nagyon tudok megbízható felelős embert a politikában semmilyen szinten. Nálunk is építik a falusi szennyvízvezetékét, de közönséges csőtörést a vízvezeték hálózatban nem tudnak megoldani. A desszert a gender, meg a gyerekek nevelése, na de mindenben a főfűszer a nyugati demokrácia. A kávé, meg ez a mai előkészületek a szavazásra.

Valahogy a szellőztetés sincs megoldva. Ma ilyen helységillatosítókkal próbálkoznak jobba tenni a légkört, de az általános légkör orwellian büzlik, de nem csak Dániában (globális probléma).

Mivel, rólunk, és csakis rólunk van szó, mennyünk ki szavazni, az utódjainkért is, mert ez nem csak politika, hanem a megmaradás.

Akkor gondolkozzunk.

Bíró Csaba

Kutatás a bácsfeketehegyi ősök után

2022 januárjában a Haza-21 családfakutató programba Jan Boerrigter holland mérnök feltöltötte mindazokat az adatokat, amelyek 1785-től, a Feketehegyre való letelepedéstől, egészen 1945-ig szerepelnek a születési, keresztelési, házassági és elhalálzási anyakönyvekben.

3276 családnév 42788 személy

adatai találhatóak meg, és akiknek ismertek a lakhelyeik, azok még a Google térképén is be vannak azonosítva.

Kutatás kiinduló weboldalai lehetnek a bacsfeketehegy.rs és a feketics.com

vagy ha csak a falunk összes fellelhető adatát a programba szeretné valaki látni, akkor direkt a honlapról is lehet böngészni <http://boerrigter.info/feketehegy.html> oldalról kiindulva zu die Datei – fájlok-tól, ha pedig máris megcélzott személyek után keresgélne valaki, a következő oldalról kezdheti:

<http://www.haza21.nl/gebruikers/n7626a/personenindex/index.htm>

Kellemes időtöltést, eredményes kutatást kívánunk: Jan Boerrigter és Sárközi Ottilia

Esetleges megjegyzéseket az alábbi két címen lehet közölni:

jan@boerrigter.info

sarkozioti@gmail.com

Pedagógiai anekdoták Keresztesi Ilonáról

Butscher Viktor:

(szül: 1935-ben Feketicsen)

(1900-1967)

Régmúlt időben, az 1940-es években - Keresztesy Ilona Szeghegyen volt tanítónő. A vezetékneve ebben az írásmódban káprázatosan arisztokratikus megjelenést kapott az - y- és a dupla - s-sel. A vele barátkozó Gotsch Ilona nagynéném azonban gyanította, hogy az eredeti német Kreutzer vezetéknevű dallamos magyarosításából lett.

Keresztesi – 1945 után így írta már – egyedülálló tanár és iskolaigazgató volt, akit Feketicsen tanulóként ismertem meg az iskolában és azon kívül is. Közepes termetű, rendkívül egyenes alkatú volt. Arányos, keskeny arcát finom arcvonások jellemezték, amelyek mindig készek voltak az élénk kifejezésre. Szürke haja felül, lazán hátrafésülve, olyan volt, mint egy sisak és kontyba gyűjtötte a tarkójánál. Összességében Keresztesi asszony lelki szigort árasztott, olyasmit, mint egy kolostori apáca. Mindig takarosán és nem feltűnően öltözködött, egy csipetnyi kifinomult szerénységgel: Teljesen nőies megjelenése volt, az egyébként más csodált nőies tulajdonságok

nélkül is. Ugyanakkor tiszteletteljes figyelmet és barátságos törődést tanúsított a modorában. Nagyon tisztán beszélt, nem gyorsan, nem hangosan, hanem hangsúlyosan és határozottan, mindenkit koncentrált hallgatásra kényszerítve. Pedagógusként kétségtelenül kiváló tehetség volt, aki az elvont és távoli dolgokat is láthatóvá, hallhatóvá és kézzelfoghatóvá tudta tenni számunkra. Sokszor apró, vizuálisan rögtönzött mimikával és gesztussal magyarázott, amelyekkel olykor még a színészi tulajdonságait is felvillantotta.

A Szeghegy és Feketics falvainkon szelíden kanyargó Krivaja patak adott nekünk, gyerekeknek már egy elképzelést arról, hogy hogyan is folyik a víz a medrében, de honnan ered a széles Duna, az országunkon is átfolyó nagy folyam? Ezt Keresztesiné úgy magyarázta el nekünk, hogy minden gyerek megértse: A nagy Duna a messzi németországi Fekete-erdőből száll alá, egy gyéren csöpögő forrásból, hogy ott körülbelül öt percig tartsa az ivópoharat az ember... amíg az meg nem telik... És hogy ebből a vékony patakból a számtalan mellékfolyó eredményeként széles és tomboló folyam lett, partján halászfalvak és gyönyörű városok voltak – ez egy lebilincselő történet volt, amit szívesen hallgattunk... És mellesleg az is feltűnt bennünk, hogy a legszerényebb kezdetekből miként születhet meg valami igazán nagy.

Arra is jól emlékszem, hogy Keresztesi iskolaigazgató állítólagos kispolgári köszöntést próbált megakadályozni, ahogy az ismerősök egymást köszöntötték. Egyszer egy diák kis késéssel lépett be az osztályterembe, és „kezét csókolom” szavakkal üdvözölte a tanárnőt, aki ekkor rövid szünetet tartott az órán. Majd spontán a gyermek felé nyújtotta a jobb kezét, és kézcsókra kínálta, amitől a tanítvány rendkívül összezavarodott, főleg, hogy a köszönést nem volt szokás amúgy szó szerint venni, sőt a megfelelő gyakorlattal kombinálni. Keresztesiné azonban továbbra is kinyújtotta tartotta a kezét, hogy a gyermek megcsókolja, és izgatott türelmetlenséggel egyre hevesebben sürgette a fiút, hogy végre intézkedjen, amire a növendék sehogyan sem tudta rávenni magát... Így a köszöntés, amely a faluban általában csak a „hölgyeknek”, és nem „hétköznapi” nőknek szólt, üres és szűk látókörű mondatként ki lett pellengérezve, amit továbbiakban kerülni kell.

Keresztesiné nem egyszer kifejtette nekünk az egészséges, vitamindús és változatos táplálkozás fontosságát: Kevés hús, sok zöldség és gyümölcs, lehető-

leg saját kertünkéből! Egyszer elsőprő, úttörő karmozdulattal ünnepélyesen meghívta az osztályt: „Gyertek velem a Bácska temetőibe...”: A sírkövekről le lehetett olvasni, hogy a gazdag parasztok, akik gyakran túl sokat fogyasztottak hús, nem mindegyik, de igen sokuknak alacsonyabb volt a várható élettartama, mint a szegény mezőgazdasági munkásoknak, akik legjobb esetben is csak nagypénteken engedhették meg maguknak a húst. Még akkor is, ha az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlás akkoriban nem volt elterjedve – a felpozíció és az osztályt hívogató mozdulat örök emlékké tette.

A 4. általános iskolai osztályt követően, az 5.–7. évfolyamon, majd később a 8. évfolyamon külön szaktanárok voltak az előadók. Rövid ideig kissé hízelgően „Progimnáziumnak” nevezték felsős osztályokat. Ekkor az általánosan kötelező iskolai oktatás végét a „kisérettség” jelentette. Ezt követően a serdülők nagy része kezdetben otthon maradt, és többé-kevésbé jómódú gazdaként, vagy nem kevesen cselédként vagy napszámosként követték a családfő példáját. A néhányan a kézműves vagy a kereskedelmi jellegű szakképzést választották - és csak kevesen, köztük inkább lányok, jártak középiskolába vagy szakközépiskolába.

A 7. osztállyal a feketicsi iskolai éveim véget értek. Keresztesiné egy kis főutcai sétát követően egyszer átkarolta a vállam, és tágra nyílt szemekkel megkérdezte, mi szeretnék lenni. Azonnal határozottan kimondtam: „tanító”. Tettetett meglepetéssel, mintha kissé megdöbben volna, két lépést hátrált, és azt javasolta: „Mit? Jól hallottam – tanító? Nézz rám, nézz jól: akarsz most olyan lenni, mint én? Nem, nem! El kell menni a „maturára”, majd Zágrába. Ez egy világváros, híres egyetemekkel, ahol tanulhatsz valami igazit - például építészetet, építész lehetsz! ”... Sem nem érettségiztem, sem nem tanultam építészetet, és engem nem vonzott az állítólagos kozmopolita Zágráb, hanem "csak" tanár lettem. Ok és családi hagyomány nélkül, de mindenekelőtt azon egyszerű oknál fogva döntöttem így, mert állami ösztöndíj járt a különösen jó tanulóknak. A gimnáziumban való részvételt, amely ideológiai szempontból a hatalom nélküli burzsoázia hagyományos „burzsoá” oktatási intézménye volt, 4 évfolyamra redukálták. Így egy szintre került a többi „középső” iskolai típussal. Szakképesítéssel rendelkező technikumok diákjainak is ugyanolyan hozzáférési jogot biztosítottak egy-egy egyetem megfelelő karához. A gimnázium egyetlen minősítő jellemzője az érettségi („matura”) volt, amely biztosította, hogy korlátlanul, ingyenesen be lehetett jutni az összes akadémiai tanulmányra.

Keresztesiné időnként átjött Ilonka nénihez, akivel jól kijött. Egyszer beszélgettünk, és én, akkor már a szabadkai tanítóképző hallgatója voltam. Ott álltam és ő kacintó arckifejezéssel, diszkrét mutatoujjával rám mutatva bizal-

masan suttogva kérdezte a nagynénjemet: "A Viki, vörös?" ("Der Viki, ist er rot?") Ezzel a játékos módon szerette volna megtudni, vajon én a kommunista pártban vagyok? Zavarba jöttem, és a nagynéném csak azt mondta, hogy ez nem jöhet szóba. Ezzel csendben feltettünk magunknak egy másik kérdést, nevezetesen: mi a helyzet övele ebben a kérdésben - mint tekintélyes igazgatónként, viszonylag előkelő társadalmi pozícióban?

A pedagógiai veteránt utoljára Feketicse a félévi szünetben láttam - egy enyhe nyári estén, a bentlakásos Német Református Templom előtt, amelyet az ateista Titói államban újra látogatottnak, mozinak szenteltek fel. Kissé elveszetten állt ott, a jól megérdemelt nyugdíjas, egyedül, a bebocsátásra váró tömeg szélén. Ugyanakkor számomra kicsinek tűnt, valahogy törekeny és szerény volt, könnyen felismerhető, de megfosztották tőle a korábbi magabiztos és erős személyiség minden jellemvonását - és láthatóan örült, hogy észreveszik és megszólítják. Odamentem hozzá, udvariasan jó estét mondtam, majd kicsit elcsodálkoztam, hogy az eddigiekkel ellentétben most már én határoztam meg a beszélgetés menetét. Ez egy kicsit elszomorított, megérintett - szembesültem az élet ingadozásával kifelé redukált formában, igen, magával a korrallal, amelyben láthatóan megcsappan az erő és a szigor, a büszke viselkedés és az önbizalom elveszik.

De tagadhatatlanul különleges volt, hogy Keresztesi Ilona - akkor és most is - az iskola kettős feladatát végezte: az oktatást és a nevelést nagy komolysággal és jó humorral, miközben ötletes személyes példákkal és gyakorlatokkal illusztrálta és gazdagította a hagyományos tanítási módszereket jellegzetes és emlékeztető módon. Ösztönzést adott, felkeltette a kíváncsiságot, és felnyitotta a szemünket az életben fontos értékekre. Elég jó okunk van – a hálás és maradandó emlékére.

Megjelent: Das Donau-Magazin Nr. 219 vom
1. September 2021

Keresztesi Ilona sírja a
bácsfeketehegyi temető nyugati részén

Egészséges reggeli fánk

Ha már fánk szezon, akkor bátran próbáljuk ki ezt az egészséges változatát is, az ízek garantálni robanni fognak a szánkban, és még kalóriából is sokkal kevesebbet viszünk be. Tápláló, laktató, tökéletes napindító.

Hozzávalók:

- 100 gr fehér liszt és 100 gr teljes kiörlésű liszt, 1 teáskanál sütőporral elkeverve
- 1 tojás
- 30 gr darált mandula
- 100 gr datolya
- 70 ml víz
- pici só
- 320 gr áfonya (friss vagy fagyasztott)
- 4 ek görög joghurt
- 1 ek méz
- 1 ek olíva olaj

Elkészítés:

- egy robotgépbe tegyünk 200 grlisztet sütőporral elkeverve (fele teljes kiörlésű legyen, ha lehet), hozzáadunk 1 tojást, darált mandulát és a datolyát, majd hozzáöntjük a vizet, teszünk még egy csipetnyi sót és jöhet az összedolgozás. Pillanatok alatt össze kell álljon a tészta, amit kézzel is kissé átgyúrunk, majd 4 felé osszuk, ha kell lisztezzük kicsit és megpróbálunk a kezünkkel fánk formát készíteni, úgy, hogy a közepén egy lyuk is legyen.

- egy serpenyőt félig töltünk forrásban lévő vízzel, és bele tesszük a fánkokat. Hagyjuk, hogy buzogjon a víz, szépen fel fognak jönni a fánkok a tetejére. Amint látjuk, hogy már megdagadt a tészta és levegős lett, megfordítjuk. Kb. 5 perc után kivesszük a fánkokat és leöntjük a vizet a serpenyőből, majd visszahelyezzük a tűzre.

- beleöntünk 1 ek olívaolajat, és elkezdjük pirítani a fánkokat. Körülbelül 1 perc után, amikor már lett egy kis színük és kéréjük, megfordítjuk, majd a másik felüket is lepirítjuk. Ez után hozzáadjuk az áfonyát, és összeforgatjuk a fánkokkal, óvatosan. 1 teás kanál mézet is csorgassunk rá és 1-2 percig hagyjuk, hogy az áfonya leve átítassa a fánkokat. 4 ek görög joghurttal fejezzük be, azzal is finoman összeforgatva. Fahéjjal megszórhatjuk, és jöhet is a tálalás.

H.SZ.

RÉGI FÉNYKÉPEK FEKETICS ÉLETÉBŐL

Barina Irén volt az első hivatásos óvónő. 1875-ben született Kiskunhalason A központi Fröbel intézetben képezte magát, jelesre vizsgázott.

1894-ben megpályázta a bácsfeketehegyi óvónői állást, 19 éves volt. Dolgozott már Nagy-Becsckereken és Ómorovicán. A pályázatot 16 jelentkező közül ő nyerte el. 1935-ig a falu egyetlen óvónője volt.

1955.03.06-án halt meg. Sírhelye ismeretlen helyen van a bácsfeketehegyi temetőben.

Barina Irén óvónő, édesanyjával Zádor Máriával

Első fénykép az új óvodáról, melyet 1907-ben a lebontott nádtetejes régi óvoda helyére építettek.

Bányai Gyula tanító felesége, Fehér Rózsa (1906-1998) óvónő Ljubljanában végezte el az óvónőképzőt.

1938-ban kezdett Feketicseken dolgozni. Fényképen Rózsika néni (jobbról) a kis óvodásaival és Bátorfi Julianna dadával (balról).

1963-ban vonult nyugdíjba.

FECSKETO L L

ÉJSZAKA

Ezernyi titkot rejt az éjszaka,
mikor leplét borítja a nappalra.
Fáradtan tekint vissza a mára,
és lázasan készülődik a holnapra.
Utolérve a sötétséget, kézen fogja
és a bűn szennyését eltakarja.
Titokban szövögeti terveit,
hogy a titkot feltárja,
amikor álmatlan az éjszaka.
Hiába rémiszti a kísértet árnya,
elűzi, s kedves lesz a gondolata.
De ha mégis elaludna,
a szép élményeket megálmodja.
A rossz álmokat reggelre félredobja
és szégyenlősen virrad pirulva.
Titokban a csillagokat meglopva
fényességet önt a világra.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Jung Ádám és Furmenc Klementina kislfia **Teodor**
Fatmir Ukić és Ana Paroci kislfia **Dobrica**
Bogdan Arambašić és Tijana Gluhak kislánya **Atina**
Kecskeméti Hunor és Rigó Réka kislánya **Zora Jázmin**
Marko és Marina Vukčević kislfia **Vukan**
Mila Stefanović kislfia **Eldin**
Kórizs Tibor és Kórizs Delonga Ilona kislfia **Tibor**
Bácsi Mónika és Bosnyák Rudolf kislányuk **Szintia**

Elhunytak

Mileva Žmukić szül. Bulajjić december 14,
89 évében
Csete Danijela szül. Gajić Danijela december 17,
38 évében
Pál István december 18, 74 évében
Id. Harangozó Lajos december 23, 78 évében
Gospava Batuta szül. Martinović december 26,
90 évében
Szekrény József december 29, 66 évében
Gombos Mária szül. Juhász Mária január 12,
91 évében
Pál Erzsébet szül. Gáspár Erzsébet január 20,
68 évében
Milka Radulović szül. Krivokapić január 25,
80 évében
Gál Ferenc január 28, 52 évében
Kerekes Győri Veronika január 27, 85 évében
Agusztinov József január 29, 65 évében
Molnár Károly február 2, 91 évében
Darinka Samarđić szül. Kokotović február 6,
95 évében
Saša Sakač február 8, 55 évében
Malavrazić Gizella szül. Nagy Gizella február 12,
80 évében
Beriša Avdija február 13, 70 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kerekes József, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Juhász Attila, Lakatos Janez. Készült Bácsfeketehelyen a P.S. Print & Design nyomdában 2022. február.

СIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матине српске. Нови Сад
659.3 (497.113)
FECSKE: bácsfeketehelyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf. sz. (2004) – Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illustr.: 30 cm
Meseéno.
ISSN 2217-3706
COBISS-SR-ID 201634567

**Az HUSRB/1903/31/0066 számú IPA projektum keretén belül,
decemberben megvalósult HELYSMERETI VETÉLKEDŐ lelkes résztvevői**

